

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 24 โรงเรียน รวมจำนวนประชากร 1,086 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2553 โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างของโรงเรียน โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1999 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543 : 5) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ตามสูตร

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 \pm Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5

$$\begin{aligned} \text{แทนสูตร } n &= \frac{1,086}{1 + 1,086(0.05)^2} \\ &= \frac{1,086}{3.715} \\ &= 292.3 \end{aligned}$$

ผลปรากฏว่า ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 292 คน

ขั้นที่ 2 กระจายสัดส่วนของขนาดตัวอย่างไปตามโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษเท่ากับ 140 คน ขนาดใหญ่เท่ากับ 83 คน ขนาดกลางเท่ากับ 69 คน รวมขนาดตัวอย่างทั้งหมด 292 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับฉลาก (Simple Random Sampling) ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่พิเศษ	519	140
ใหญ่	309	83
กลาง	258	69
รวม	1,086	292

ขั้นที่ 3 การสุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 292 คน

ตารางที่ 3.2 จำนวนสัดส่วนขนาดโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่พิเศษ	พรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี	125	34
	เบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี	127	34
	วัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)	76	20
	คังคาราม	104	28
	บ้านลาดวิทยา	87	24
ขนาดใหญ่	เขาย้อยวิทยา	41	11
	บ้านแหลมวิทยา	33	9
	ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	55	15
	ศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี	53	14
	ท่ายางวิทยา	58	16
	หนองชุมแสงวิทยา	42	11
	แก่งกระจานวิทยา	27	7
ขนาดกลาง	บางจานวิทยา	26	7
	ดอนยางวิทยา	19	5
	โยธินบูรณะเพชรบุรี	21	6
	หนองหญ้าปล้องวิทยา	27	7
	วชิรธรรมโสภิต	27	7
	บางตะบูนวิทยา	19	5
	โตนดหลวงวิทยา	20	5
	ห้วยทรายประชาสรรค์	14	4
	จุฬากรณ์ราชวิทยาลัย	33	9
	เพชรบุรีปัญญานุกูล	32	9
	หนองจอกวิทยา	15	4
	ป่าเต็งวิทยา	5	1
	รวม		1,086

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนและกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องในเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจ
2. ด้านการดำเนินงาน
3. ด้านการรับผลประโยชน์
4. ด้านการประเมินผล

รวมข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด	ให้น้ำหนัก 5 คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	ให้น้ำหนัก 4 คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	ให้น้ำหนัก 3 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อย	ให้น้ำหนัก 2 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำแนกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ
2. ด้านสุขภาพ
3. ด้านความรู้และความสามารถ
4. ด้านทักษะการประกอบอาชีพ
5. ด้านเทคโนโลยี

6. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม

7. ด้านความเป็นไทย

รวมข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด	ให้น้ำหนัก 5 คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	ให้น้ำหนัก 4 คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	ให้น้ำหนัก 3 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อย	ให้น้ำหนัก 2 คะแนน
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก 1 คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี
2. ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. นิยามตัวแปร และตัวชี้วัด และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ตลอดจนภาษาที่ใช้
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมถึงภาษาและถ้อยคำที่ใช้ในแบบสอบถาม จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยใช้ข้อความที่สอดคล้อง

ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index : IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 5.1 นายธีระพันธุ์ ธีรานันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมานุสรณ์
- 5.2 นายไพบุลย์ เกตุแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
- 5.3 นายชูรัฐ ระหว่างบ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองห้วยป่าล้อมวิทยา

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ต่อจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนท้ายหาด และโรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับเท่ากับ 0.9803 และพิจารณาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน พบว่า

- 6.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9625

ด้านการตัดสินใจ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8990
ด้านการดำเนินงาน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.9211
ด้านการรับผลประโยชน์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8884
ด้านการประเมินผล	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.9029

6.2 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9772

ด้านลักษณะนิสัยและความประพฤติ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8869
ด้านสุขภาพ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8968
ด้านความรู้และความสามารถ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8851
ด้านทักษะการประกอบอาชีพ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8731
ด้านเทคโนโลยี	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.9184
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วม	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8953
ด้านความเป็นไทย	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.9350

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วจัดส่งให้ผู้บริหารโรงเรียน ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2554 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2554 รวม 31 วัน ผลปรากฏว่าได้รับคืนจำนวน 292 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา

2. วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981 : 182) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981 : 182) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)